

LIST PREZYDENTA WROCŁAWIA JACKA SUTRYKA DO CZŁONKÓW KOALICJI WROCŁAWSKA OCHRONA KLIMATU

Szanowni Państwo,

do wniosków złożonych przez Państwa Koalicję, które dotyczą utworzenia na 26 obszarach form ochrony przyrody, odniosę się w drugiej części listu, ale na wstępie zaznaczam, że w 24 przypadkach już podjęliśmy działania mające na celu ochronę tych cennych przyrodniczo terenów, ale także zapowiadam dalszą aktywność. Warto wiedzieć, że te 24 obszary, które zamierzamy zachować zielonymi mają łączną powierzchnię 3 500 hektarów, natomiast dwa tereny, na których możliwość ochrony przyrodniczej jest ograniczona mają łącznie 7,5 hektara powierzchni.

Susze, powodzie, wysokie temperatury to zjawiska z jakimi wcześniej praktycznie nie spotykaliśmy się w naszej szerokości geograficznej. Dawne ekstrema pogodowe dziś zaczynają być, niestety, normą na całym świecie. Także we Wrocławiu. Widzieliśmy to choćby w ostatnich miesiącach. Dlatego wszyscy – władze centralne, samorządy, instytucje publiczne, ale i mieszkańcy metropolii, miast i miasteczek – musimy działać i to dwutorowo: z jednej strony przeciwdziałać zmianom klimatu, a z drugiej – przystosowywać się do nowych realiów.

Adaptacja do zmian klimatu to gigantyczne wyzwanie dla wszystkich, ale szczególnie dla dużych miast jakim jest też Wrocław. Jesteśmy tego świadomi, dlatego opracowaliśmy Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu i sukcesywnie realizujemy jego zapisy.

Prowadzimy także szereg działań mających na celu zwiększenie liczby zielonych obszarów w naszym mieście. Choćby dzisiaj podjęliśmy decyzję o kolejnych zielonych projektach, m.in. o zakupie 2200 drzew, które jeszcze tej jesieni zostaną nasadzone na terenie miasta. Wydamy na ten cel ponad 3 mln złotych, ale takie działania traktujemy wprost jako inwestycje w jakość życia kolejnych pokoleń wrocławian.

Warto pamiętać, że już teraz zielone przestrzenie we Wrocławiu to w sumie ponad 10 tys. hektarów, czyli 41% powierzchni miasta. Zdecydowana większość z tych terenów (35% powierzchni Wrocławia) to m.in. parki, zieleńce, zieleń nadrzeczna czy pola irygacyjne, które tworzą tzw. zieleń adaptacyjną w MPA – czyli pozytywnie wpływają na adaptację do zmian klimatu. Z kolei 6% powierzchni Wrocławia to tereny rolne przeznaczone na różną formę zieleni w MPZP.

Od początku obecnej kadencji samorządu posadziliśmy tysiące nowych drzew i 200 tys. nowych krzewów i pnączy. Dzięki temu powstało kilkadziesiąt nowych albo kompleksowo zrewitalizowanych parków, skwerów i zieleńców o łącznej

powierzchni 100 hektarów. Dobrym przykładem jest Skwer Wrocławianek, który jeszcze kilka lat temu był betonowym parkingiem. Teraz – kosztem 3 mln zł - jest zupełnie nowym terenem zielonym w centrum miasta. To ponad 6 tys. mkw. gdzie nasadzono 85 nowych drzew i blisko 7000 innych roślin.

W sumie mamy we Wrocławiu już 58 parków i 229 zieleńców, a od 2019 roku regularnie zwiększamy nakłady finansowe na zieleni w mieście. W 2021 roku wydaliśmy na ten cel ok. 34 miliony złotych. Dzięki zrealizowanym inwestycjom już 81% wrocławian ma dostęp do zielonych terenów w odległości do 300 metrów od domu. To o 4% więcej niż w 2017 roku. W obszarze śródmiejskim te liczby są jeszcze wyższe, bo w tej bliskiej odległości zieleni ma aż 93% naszych mieszkańców.

Nie chcemy się jednak zatrzymywać, dlatego kupujemy i przejmujemy kolejne zielone tereny, by zwiększać cenny przyrodniczo obszar i ograniczać w ten sposób ewentualną zabudowę tych działek. Przykładem jest teren, który kupiliśmy od Agencji Mienia Wojskowego na Kępie Mieszcząńskiej, ale także tzw. Klin Wojszycki, który chcielibyśmy przejąć od KOWR-u.

Działamy również planistycznie. Tylko w ubiegłym roku zabezpieczyliśmy w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego 24 miejskie tereny zielone o łącznej powierzchni 22 hektarów. To kolejne działki, które zostaną trwale przeznaczone wyłącznie na zieleni.

Pracujemy także nad rozszczelnianiem betonowych nawierzchni. To np. drzewa w centrum miasta, czy pnącza na przystankach, ale także parki kieszonkowe, zielone ściany i ulice. Tylko przez cztery ostatnie lata wykonaliśmy ponad 70 tego typu inwestycji za blisko 100 mln zł.

Cały czas prowadzimy także szeroko zakrojone inwentaryzacje przyrodnicze i planujemy kolejne, aby tworzyć na terenie Wrocławia różnego typu formy ochrony przyrody. Już teraz użytki ekologiczne, park krajobrazowy i obszary NATURA 2000 zajmują 8,5% powierzchni Wrocławia.

Lada dzień poznamy rekomendacje co do form ochrony „zielonych płuc Wrocławia”, czyli pól irygacyjnych. Naukowcy z Uniwersytetu Wrocławskiego na zlecenie Urzędu Miasta, zbadali ponad 1000 hektarów tego terenu, ponieważ docelowo chcemy stworzyć tam rezerwat przyrody. Analizami, które w związku ze specjalistyczną metodologią trwają co najmniej kilkanaście miesięcy objęty jest także część terenów Doliny Ślęzy, Doliny Widawy, czy lasu Sołtysowickiego. Badania pozwolą nam w przyszłości objąć te tereny ochroną prawną, a już teraz planujemy następane analizy przyrodnicze.

Wreszcie zagrożenia i ryzyka związane ze zmianami klimatu we Wrocławiu znajdują odzwierciedlenie w strategicznych dokumentach miasta: Strategii Miasta i Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. W szczególności Studium, które jest dokumentem polityki miasta związanym

z rozwojem przestrzennym, przekłada zagrożenia na konkretne działania adaptacyjne poprzez polityki dotyczące terenów zielonych, zwarte miasto, zrównoważonej mobilności, zapisów dotyczących zarządzania wodami opadowymi.

Praca na wszystkich tych płaszczyznach przynosi wymierne efekty. W 2021 roku Wrocław zajął drugie, po Warszawie, miejsce w rankingu Polskich Miast Przyszłości 2050. Zdaniem autorów zestawienia wysoka pozycja Wrocławia wskazuje na jego zrównoważony rozwój, także jeśli chodzi o adaptację do zmian klimatu. Z kolei w kwietniu tego roku Wrocław znalazł się wśród 100 europejskich ośrodków zakwalifikowanych do „Misji Neutralnych dla Klimatu i Inteligentnych Miast”. Ten sukces to kolejny dowód podążania we właściwym kierunku, ale także zapowiedź otrzymania realnej pomocy w transformacji systemowej w kierunku neutralności klimatycznej do 2030 roku.

Szanowni Państwo,

na początku sierpnia Koalicja Wrocławska Ochrona Klimatu złożyła wnioski o objęcie różnymi formami ochrony przyrody 26 terenów. Dziękuję za te wnioski. Cieszę się, że kolejni mieszkańcy i kolejne grupy społeczne widzą wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi. Obszary, o których mowa w tych pismach są nam absolutnie znane. Zdecydowana większość z nich była już poddawana analizom pod kątem walorów przyrodniczych, a także form ochrony, albo takie badania są przewidziane w miejskich planach. Dodatkowo 22 z 26 obszarów, o których mowa jest objętych ochroną planistyczną i przeznaczonych głównie na zieleń. Jednocześnie jako prezydent Wrocławia gwarantuję, że podejmę wszelkie działania, aby te obszary i znajdująca się na nich zieleń były maksymalnie chronione.

Odnosząc się bardziej szczegółowo do złożonych wniosków:

- **POLA IRYGACYJNE** – obszar ten jest objęty ochroną planistyczną, a także trwa odbiór opracowania na temat rekomendacji dotyczących form ochrony przyrody. Naszym celem jest utworzenie na tym terenie rezerwatu przyrody. Rekomendacje poznamy w najbliższym czasie i wówczas będziemy przygotowywać niezbędne dokumenty.
- **LAS MOKRZAŃSKI** – to obszar należący do Lasów Państwowych, który jest objęty ochroną planistyczną. Obecnie trwają prace nad Planem Urządzenia Lasu, któremu towarzyszy rozpoznanie przyrodnicze. Zgodnie z jego wynikami - Miasto wystąpi do właściciela terenu o wyrażenie zgody na ustanowienie formy ochrony przyrody.
- **MOKRADŁA NA WSCHÓD OD PARKU WSCHODNIEGO** – obszar objęty jest ochroną planistyczną. Jest to teren objęty formą ochrony przyrody NATURA 2000. Dla tego obszaru ponadto obowiązuje Plan zadań

ochronnych wprowadzony na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu.

- **LAS SOŁTYSOWICKI WRAZ ZE STAWAMI** - obszar objęty jest ochroną planistyczną. Obecnie na części tego terenu trwa analiza środowiskowa i inwentaryzacja przyrodnicza. Od jej wyników będzie zależała procedura ustanowienia formy ochrony przyrody.
- **DOLINA ŁĘKAWICY** – to obszar należący do Lasów Państwowych, ale został przez Radę Miasta Wrocławia objęty ochroną planistyczną. Miasto wystąpi do właściciela terenu o wyrażenie zgody na ustanowienie formy ochrony przyrody.
- **UJŚCIE BYSTRZYCY DO ODRY** - obszar jest objęty ochroną planistyczną. To teren objęty także formą ochrony przyrody NATURA 2000. Dla tego obszaru ponadto obowiązuje również „Plan zadań ochronnych”.
- **ODSTOJNIK ZA C.H. KORONA** - obszar jest częściowo objęty ochroną planistyczną. Obecnie na tym terenie prowadzona jest inwentaryzacja przyrodnicza. Od jej wyników będzie zależała procedura ustanowienia formy ochrony przyrody.
- **STARORZECZE NAD BYSTRZYCĄ** - obszar jest objęty ochroną planistyczną, dodatkowo w całości jest w granicach dwóch form ochrony przyrody: obszaru Natura 2000 i Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy. Obecnie tworzony jest „Plan zadań ochronnych” dla tego obszaru Natura 2000.
- **LASEK KLECIŃSKI** - obszar jest objęty ochroną planistyczną.
- **MOKRADŁO NAD BYSTRZYCĄ** - obszar jest objęty ochroną planistyczną. Jest to teren objęty formą ochrony przyrody NATURA 2000. Obecnie tworzony jest dodatkowo „Plan zadań ochronnych dla tego obszaru”.
- **TERENY WODONOŚNE** - obszar jest objęty ochroną planistyczną, ale także formą ochrony przyrody: NATURA 2000. Dla tego obszaru ponadto obowiązuje „Plan zadań ochronnych”.
- **WYSPA OPATOWICKA** - obszar objęty jest ochroną planistyczną, a także formą ochrony przyrody: NATURA 2000. Dla tego terenu ponadto obowiązuje „Plan zadań ochronnych”.
- **ZBIORNIKI NA SWOJCZYCACH** - obszar jest objęty ochroną planistyczną. Teren ten – zgodnie z głosowaniem mieszkańców we Wrocławskim Budżecie Obywatelskim - ma zostać zagospodarowany. Obecnie trwa inwentaryzacja przyrodnicza - od jej wyników będzie zależał projekt oraz ewentualna procedura ustanowienia formy ochrony przyrody

- ale pozwalająca w określonym zakresie korzystać z tego terenu okolicznym mieszkańcom.

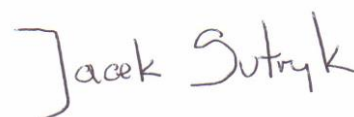
- **PARK PILCZYCKI** - obszar jest objęty ochroną planistyczną.
- **LAS STRACHOCIŃSKI WRAZ Z ŁAKAMI** - obszar jest objęty ochroną planistyczną. Teren ten jest też objęty formą ochrony przyrody: NATURA 2000. Dla tego obszaru ponadto obowiązuje „Plan zadań ochronnych”.
- **LAS RĘDZIŃSKI** - obszar objęty ochroną planistyczną, a także formą ochrony przyrody: NATURA 2000. Dla tego terenu ponadto obowiązuje „Plan zadań ochronnych”.
- **ŁĄKI MODRASZKOWE NA BISKUPINIE** - jest to teren należący do Wód Polskich, ale został objęty ochroną planistyczną. Po otrzymaniu zgody właściciela terenu oraz dokumentacji przyrodniczej będzie możliwa procedura ustanowienia formy ochrony przyrody.
- **DOLINA WIDAWY** - obszar częściowo objęty jest ochroną planistyczną. Obecnie na tym terenie trwa analiza środowiskowa i inwentaryzacja przyrodnicza. Prowadzone są także analizy pod kątem objęcia ochroną prawną doliny Widawy w szerszym kontekście przestrzennym.
- **ŁĄKI PRZY LESIE RATYŃSKIM** - obszar ten leży w granicach Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy i podlega ochronie prawnej. Jest to teren prywatny.
- **UJŚCIE ŚLĘZY DO ODRY** - obszar objęty jest ochroną planistyczną, a także formą ochrony przyrody: NATURA 2000. Dla tego terenu ponadto obowiązuje „Plan zadań ochronnych”.
- **OBSZAR DOLINY ŚLĘZY** - do tego terenu podchodzimy w sposób kompleksowy – trwają analizy pod kątem objęcia ochroną prawną doliny Ślęzy - w szerszym kontekście przestrzennym. Cztery poniższe obszary (złożone we wnioskach) zostały objęte analizą. Na części już trwają inwentaryzacje przyrodnicze mające na celu przyszłe ustanowienie form ochrony przyrody.
 - KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY ŚLĘZY CZ.1 WRAZ Z OLSZÓWKĄ KRZYCKĄ
 - KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY ŚLĘZY CZ.2 WRAZ Z ŁAKĄ I LASEM KUŹNICKIM
 - LASEK OPOROWSKI
- **TEREN PO BYŁEJ CUKROWNI NA KLECINIE** – jest to teren należący do PZU, spółki skarbu państwa. Z tego powodu - zmiany planów miejscowych, a także wnioski o ochronę prawną przyrody mogłyby narazić miasto na wielomilionowe odszkodowania. Dlatego proponuję Koalicji

Wrocławska Ochrona Klimatu wspólne zwrócenie się do właściciela tego terenu o zmianę planów i ochronę tego cennego przyrodniczo obszaru.

- **ZBIORNIK PRZY STADIONIE WROCŁAW** – jest to teren inwestycyjny, który w założeniach ma stanowić ważny element zespołu Stadionu Miejskiego, połączony funkcjonalnie i przestrzennie. Preferencyjne położenie względem węzła autostradowego, komunikacji zbiorowej oraz sąsiedztwo obiektu będącego miejscem wydarzeń kulturalnych i sportowych powoduje, że nieruchomości stanowi cenną rezerwę pod rozwój szerokiej oferty usługowej, mogącej korzystnie wpisywać się w strukturę miejską i ofertę dla mieszkańców. Warto także pamiętać, że w bezpośrednim sąsiedztwie tej działki (przy ul. Królewieckiej) znajduje się cenny przyrodniczo teren, który pierwotnie miał być przeznaczony na cele inwestycyjne, jednak ostatecznie został trwale zabezpieczony na zieleń.
- **MOKRADŁO PRZY LOTNISKU** - jest to strefa buforowa Portu Lotniczego. Obecnie przez Port Lotniczy Wrocław opracowywany jest Plan Generalny Lotniska, stanowiący strategiczny dokument kierunkowy w tym obszarze i mogący skutkować ograniczeniami lub wymogami w zagospodarowaniu i użytkowaniu tych terenów. Szczególne ograniczenia zagospodarowania mogą wynikać z rozwijanych funkcji lotniska, w ramach części cywilnej oraz wojskowej, w tym lotniczej załadunkowo-rozładunkowej bazy Sił Powietrznych Stanów Zjednoczonych (APOD), do obsługi logistycznej wojsk amerykańskich w Polsce i regionie Europy Środkowo-Wschodniej, w przypadku ewentualnego konfliktu zbrojnego.

W załączeniu formalne odpowiedzi na złożone przez Państwa wnioski.

Jacek Sutryk

Prezydent Wrocławia